

2022–2030 M. ŠIAULIŲ REGIONO PLĖTROS PLANO
PAŽANGOS PRIEMONĖS Nr. LT026-03-01-05 SOCIALINIŲ PASLAUGŲ IR JŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA
pirmos veiklos „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse“ ir
penktos veiklos „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regione“

PAGRINDIMO APRAŠAS
2026-07-27 Nr. PR-22

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždaviniai	Pagrindinis pažangos priemonės Nr. LT026-03-01-05 Socialinių paslaugų ir jų infrastruktūros plėtra pirma veikla „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse“ ir penkta veikla „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regione“ įgyvendinamas 2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros plano uždavinys 3.1. Plėtoti viešųjų paslaugų infrastruktūrą (kodas LT026-03-01).
-----------------------------------	--

II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Šiaulių regiono plėtros problemos bei giluminės jų priežastys, sprendžiamos Pažangos priemonės pirma veikla „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse“

Siekiant padidinti neįgaliųjų ir jų šeimų, gausių šeimų socialinę gerovę ir įtraukti, aprūpinimą būstu visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regiono 7 savivaldybėse ir prisidėti prie šių gyventojų gyvenimo kokybės gerinimo, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gaires¹ (toliau – Gairės), Šiaulių regione inicijuota pažangos priemonės LT026-03-01-05 „Socialinių paslaugų ir jų infrastruktūros plėtra“ (toliau – Pažangos priemonė arba PP) pirma veikla „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse“ ir penkta veikla „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regione“. Šios pažangos priemonės įgyvendinimu sprendžiama 2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros plane įvardinta problema „3. Netolygus viešųjų paslaugų prieinamumas, lemiantis socialinės atskirties didėjimą“, kurios bendroji giluminė priežastis yra „Neužtikrinama viešųjų paslaugų, kurios atlieptų regiono gyventojų poreikius, įvairovė“. Šiame plane įvardinta ir viena specifinė bendrosios problemos giluminė priežastis, kurios poveikio mažinimui skirtos Pažangos priemonės pirma

¹ Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairės. Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439. Suvestinė redakcija nuo 2026-06-02. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ef15f970173e11ee9f7ec2ffce8b47bc/asr>

ir penkta veiklos: *didelis socialinio būsto trūkumas*. Nors ir siekiama pagerinti aprūpinimą socialiniu būstu, tačiau ši problema Šiaulių regione vis dar išlieka itin aktuali.

Minėtos problemos sprendimas prisidės ir prie 2022–2030 m. regionų plėtros programoje² įvardintos antrosios problemos „Atskiriems regionams būdinga didesnė skurdo rizika ir socialinė atskirtis“ sprendimo, atitinkamu programos uždaviniu „2.2. Didinti neįgaliųjų ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę“ šalinant šios problemos priežastis bei mažinant jos poveikį. Šiame uždavinyje įvardintos žmonių grupės dažniausiai patiria didelį skurdą ir socialinę atskirtį, tačiau neretai su būsto problemomis susiduria ir sunkiai į darbo rinką integruojami ar joje ilgai neišsilaikantys asmenys, nes jie neturi pakankamų socialinių įgūdžių arba šie įgūdžiai nepakankami, neturi motyvacijos, neturi kvalifikacijos ar yra ją praradę, ilgą laiką nedalyvavo darbo rinkoje, turi sveikatos problemų ir kt.

Socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir skurdo rizikos lygis Šiaulių regione turi mažėjimo tendenciją, tačiau skurdo rizikos lygis regiono rajonų savivaldybėse yra aukštesnis nei Lietuvos vidurkis. Apibendrintos tendencijos ir faktai įgalina teigti, kad žmonių, patiriančių socialinę atskirtį ir (ar) skurdą, skaičiai Šiaulių regione turi didėjimo tendenciją, vadinasi, socialinės apsaugos situacija regione blogėja. Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį, Šiaulių regione 2020 m. sudarė 26,2 proc. visų regiono gyventojų. Tad yra labai svarbu atkurti ir ugdyti tokių asmenų motyvaciją, socialinius bei darbinius gebėjimus, plėtojant socialinės integracijos paslaugas, tarp jų – ir suteikiant apgyvendinimo paslaugas.

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programoje³ akcentuojama, kad ypač didelį skurdą ir socialinę atskirtį dažniausiai patiria sunkiai į darbo rinką integruojami arba joje ilgai neišsilaikantys asmenys. Jie neturi socialinių įgūdžių arba šie įgūdžiai nepakankami, jie neturi motyvacijos, neturi kvalifikacijos ar ją yra praradę, ilgą laiką nedalyvavo darbo rinkoje, yra grįžę iš įkalinimo įstaigų, turi sveikatos problemų ir kt. Svarbu atkurti ir ugdyti tokių asmenų motyvaciją, socialinius bei darbinius gebėjimus. Programoje numatoma plėtoti socialinio būsto fondą, socialinių paslaugų infrastruktūrą socialinę riziką patiriantiems ir socialiai pažeidžiamiems asmenims, taip siekiant palengvinti jų gyvenimo kokybę, įsigyjamus būstus pritaikant gausių šeimų ir neįgalių asmenų poreikiams, vykdant būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus.

Programos lėšos suplanuotos, atsižvelgiant į poreikį mažinti šalies regioninius skirtumus. Investicijos Lietuvos Vidurio ir vakarų regionui siekia 4,1 mlrd. eurų, dalis šių investicijų skirta šio regiono gyventojų socialinės atskirties mažinimui. Pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos 4.9 uždavinį, siekiant plėtoti socialinio būsto fondą numatoma įgyvendinti vaiko ir jo šeimos ar asmens teisę į tinkamas gyvenimo sąlygas, taip didinti nepalankias sąlygas turinčių asmenų, t. y. neįgaliųjų (turinčių judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, ir gausių šeimų, integraciją. Atsižvelgiant į bendruosius darnaus vystymosi principus, reikia užtikrinti galimybę naudotis įsidarbinimo, sveikatos priežiūros, švietimo, vaikų priežiūros, socialinėmis, kultūros ir kitomis asmenims (šeimoms) reikalingomis paslaugomis.

Vienas svarbiausių gyventojų gyvenimo kokybės veiksnių – gyvenamasis būstas ir su juo susijusios viešosios paslaugos. Asmens teisė į būstą – tai viena iš pagrindinių socialinių ir ekonominių teisių, tačiau nemaža dalis Lietuvos gyventojų susiduria su būsto ir gyvenamosios aplinkos problemomis, nes šiuo metu nekilnojamojo turto rinkoje yra labai aukštos būsto pirkimo ir nuomos kainos. Atsižvelgiant į susidariusią padėtį nekilnojamojo turto rinkoje, pažeidžiamiausios gyventojų grupės negali nei įsigyti, nei nuomotis rinkoje siūlomų gyvenamųjų patalpų. Nors socialinio būsto fondo plėtrai kasmet skiriami vis didesni valstybės biudžeto asignavimai, tačiau asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinį būstą, skaičius savivaldybių sąrašuose kasmet didėja, o esamų socialinių būstų kokybė dažnai nebeatitinka keliamų higienos normų bei techninių reikalavimų.

² 2022–2030 m. regionų plėtros programa. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713. Suvestinė redakcija nuo 2026-05-29.
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/89286de0fbc511ec8fa7d02a65c371ad/asr>

³ 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programa. Dokumentą priėmė Europos Komisija 2022-08-04 Nr. C(2022)5742.
<https://2021.esinvesticijos.lt/dokumentai/2021-2027-metu-europos-sajungos-fondu-investiciju-programa>

Lietuvoje aktuali apsirūpinimo socialiniu būstu problema. Socialinį būstą gavusių asmenų (šeimų) dalis nuo jo laukiančių asmenų (šeimų) skaičiaus 2020 m. Lietuvoje sudarė 7,9 proc.⁴ 2020 metais socialinio būsto fondą sudarė 11 797 būstai, iš jų 252 būstų (2,14 proc.) buvo avarinės būklės arba netinkami gyventi. Laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąraše to tarpu buvo daugiau nei 10 tūkst. asmenų (šeimų), todėl socialinio būsto poreikis, net ir sutvarkius avarinės būklės ar netinkamus būstus, faktinę šio būsto pasiūlą viršija 2 kartus⁵.

Asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičiai Šiaulių regione 2018-2022 m.

Savivaldybė	Šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa, skaičius				Neįgaliųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų, skaičius			
	2018-01-01		2022-12-31		2018-01-01		2022-12-31	
	Asmenų (šeimų) sk.	Šeimos narių sk.	Asmenų (šeimų) sk.	Šeimos narių sk.	Asmenų (šeimų) sk.	Šeimos narių sk.	Asmenų (šeimų) sk.	Šeimos narių sk.
Akmenės r. sav.	3	17	1	4	14	19	21	23
Joniškio r. sav.	6	29	12	58	12	14	27	30
Kelmės r. sav.	2	9	7	34	5	5	13	15
Pakruojo r. sav.	3	15	8	39	7	13	14	15
Radviliškio r. sav.	8	39	13	66	10	13	11	12
Šiaulių miesto sav.	19	90	32	151	76	102	101	131
Šiaulių r. sav.	7	34	8	41	2	2	15	17
Šiaulių regione iš viso:	48	233	81	393	126	168	202	243

Šaltinis: LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys

Kaip rodo lentelė, Šiaulių regione per penketį – nuo 2018 m. pradžios iki 2022 m. pabaigos, maždaug trečdaliu išaugo poreikis socialiniam būstui: šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa, skaičius išaugo 69 proc., o neįgaliųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų, skaičius išaugo 60 proc. Be to, Joniškio, Kelmės ir Pakruojo rajonų savivaldybėse šie poreikiai išaugo kone dvigubai.

Šiaulių regiono 7 savivaldybių aprūpinimo socialiniu būstu paslaugų specialistai įvardino specifines atitinkamos savivaldybės aprūpinimo socialiniu būstu paslaugų plėtros problemas bei gilumines jų priežastis, kurios galėtų būti sprendžiamos pažangos priemonės LT026-03-01-05 „Socialinių paslaugų ir jų infrastruktūros plėtra“ pirma veikla „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse“.

Akmenės rajono savivaldybė

Šiaulių regione didžiausia dalis gyventojų, patiriančių skurdo riziką, 2020 m. buvo Akmenės rajone: 30,8 proc. 2023 m. lapkričio mėn. Akmenės rajono savivaldybės asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinį būstą, sąraše buvo įrašyti 124 asmenys (šeimos) (2022 m. – 88 asmenys (šeimos), 2021 m. – 63 asmenys (šeimos)). Tuo pačiu laikotarpiu Akmenės rajono savivaldybės socialinio būsto fondą sudarė 263 socialiniai būstai (2022 m. – 258 būstai, 2021 m. – 251 būstai), kurie visi šiuo metu yra užimti. Dabartinė situacija Akmenės rajone nėra palanki pažeidžiamoms gyventojų grupėms, nes gyventojai yra priversti laukti ne vienerius metus, kol gaus jiems reikiamą paramą – socialinį būstą.

⁴ 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinės sutelkties plėtros programa. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 931.

⁵ 2022–2030 m. regionų plėtros programa. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713. Suvestinė redakcija nuo 2026-05-29. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/89286de0fbc511ec8fa7d02a65c371ad/asr>

Akmenės rajone asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto eilėje, skaičiaus augimas yra spartesnis nei socialinio būsto plėtra. Akmenės rajono savivaldybė kasmet socialiniu būstu aprūpina vidutiniškai 18 asmenų (šeimų), tačiau toks poreikio tenkinimo mastas nėra pakankamas. Vertinant 2021–2023 metų laikotarpio asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto eilėje, skaičiaus ir socialinio būsto fondo kaitos duomenis, darytina išvada, kad būtina plėsti socialinio būsto fondą Akmenės rajono savivaldybėje.

Joniškio rajono savivaldybė

Joniškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondą sudaro savivaldybei nuosavybės teise priklausantys gyvenamieji namai, jų dalys, butai (ir kitos tinkamos gyventi patalpos), skirti nuomoti šeimoms ir asmenims, turintiems teisę į socialinį būstą. Vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės administracijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos statistiniais duomenimis, socialinio būsto poreikis Joniškio rajono savivaldybėje vis didėja. Socialinio būsto laukiančių asmenų sąrašuose yra šeimos, auginančios tris ar daugiau vaikų, kuriems nustatyta globa, likę be tėvų globos vaikai, neįgalieji, asmenys sergantys lėtinėmis ligomis sunkiomis formomis ir šeimos, kuriose yra tokių asmenų, socialinio būsto nuomininkai, turintys teisę į socialinio būsto sąlygų pagerinimą ir kiti asmenys, kurie turi teisę į socialinį būstą. 2018 m. socialinio būsto laukė 125 asmenys, 2019 m. – 126. 2020 m. buvo stebimas laukiančių eilėje nedidelis padidėjimas, socialinis būstas buvo reikalingas 159 asmenims, tačiau 2021 m. ir 2022 m. buvo stebimas itin didelis pokytis ir laukiančiųjų skaičius išaugo iki 223 asmenų 2021 m. ir 245 asmenų 2022 m.

2022 m. gruodžio 31 d. Joniškio rajono savivaldybės administracijos infrastruktūros skyriaus duomenimis, Joniškio rajono socialinio būsto fondą sudarė 235 būstai. Iš jų gausioms šeimoms ir neįgaliesiems, kuriems būtina pritaikyti būstą, tokių laisvų būstų fonde nėra. Atsižvelgiant į nuolat didėjančią poreikį ir tai, kad Joniškio rajono savivaldybė neturi galimybių pasiūlyti tinkamai pritaikyto būsto neįgaliesiems ir gausioms šeimoms, ieškoma galimybių socialinio būsto fondo plėtrai. Šiuo metu yra analizuojamos galimybės konvertuoti jau turimus nenaudojamus būstus, pakeičiant jų paskirtį ir pritaikant juos gyvenimui gausioms šeimoms su vaikais, neįgaliesiems ar kitiems asmenims. Planuojama atlikti kapitalinį remontą/rekonstruoti 3 esamus pastatus: Joniškio mieste esantį 4 aukštų ir 3 laiptinių bendrabutį (Upytės g. 77A, Joniškis), Kriukų (K. Donelaičio g. 5) ir Gataučių (Mokyklos g. 2) kaimuose esančias ambulatorijas. Šių pastatų kapitalinis remontas/rekonstrukcija leis padidinti socialinio būsto fondą ir sudarys sąlygas apgyvendinti net 96 asmenis: Joniškio miesto bendrabutis – 73 asmenys (25 neįgalieji, 12 gausių šeimų), Kriukų ir Gataučių kaimo ambulatorijos – 23 asmenys (2 neįgalieji, 3 gausios šeimos Kriukuose, ir 1 neįgalusis, 2 gausios šeimos Gataučiuose).

Joniškio rajono savivaldybė sudaro galimybę kelerius metus laukiantiems socialinio būsto gyventojams būstą išsinuomoti rinkoje ir pasinaudoti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacija. 2022 m. būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacija buvo išmokėta 1 asmeniui (šeimai). Ši paramos priemonė nėra populiari, kadangi Joniškio rajone ir mieste trūksta laisvų namų ar butų, nėra nuomojamų būstų pasiūlos, gyventojai neturi galimybės išsinuomoti jiems tinkamą būstą. Finansinė savivaldybės parama pirmo buto įsigijimui jaunos šeimoms pradėta teikti nuo 2021 m. sausio 1 d., Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2020-12-22 sprendimu T-242⁶. Nemažai asmenų (šeimų) pasinaudojo šia parama per 2021-2023 m. laikotarpį: 2021 m. – 8 šeimos (dvi 4 asm. šeimos, penkios 3 asm. šeimos, viena 2 asm. šeima), 2022 m. – 2 šeimos (viena 3 asm. šeima, viena 5 asmenų šeima), 2023 m. – 2 šeimos (dvi 2 asm. šeimos). 2022 m. tam buvo skirtas finansavimas 8490 eurų. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija per penkerių metų (2018-2022 m.) laikotarpį pasinaudojo tik vienas asmuo (šeima): 2022 m. jam skirtas finansavimas 3400 eurų.

Joniškio rajono savivaldybės administracija socialinio būsto trūkumo problemą sprendžia ne tik pirkdama butus, bet ir konversijos pagalba. Pasinaudojant 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos lėšomis, buvo pagerintos nuosavybės teise Joniškio rajono savivaldybei priklausančio pastato, Pakluonių g. 60, Joniškis, techninės ir funkcinės charakteristikos, jame įrengti 34 butai, atitinkantys statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus ir skirti nuomoti socialinio būsto sąlygomis. Toks investicijų panaudojimo būdas pasiteisina, nes išsprendžiama ne tik nenaudojamų pastatų problema, bet ir plečiamas socialinio būsto fondas. Įgyvendinant 2014-2020 m. laikotarpio priemonės 08.1.2-CPVA-R-408 „Socialinio būsto fondo plėtra“ projektus, buvo įrengti 24 vieno kambario butai, 8 dviejų kambarių butai. Su specialiu pritaikymu neįgaliesiems buvo įrengtas 1 butas. Tuo metu nebuvo reikalavimo, kad butai būtų įrengti

⁶ Joniškio rajono savivaldybės finansinės paramos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunos šeimoms teikimo tvarkos aprašas. Patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-242. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/be3107b049b311eb8d9fe110e148c770>

būtent gausių šeimų arba neįgaliųjų, kuriems reikalingas pritaikymas, poreikiams. Investicijos leido sumažinti 2020 m. laukiančių eilėje socialinio būsto asmenų skaičių, tačiau poreikis vis dar yra ir reikalingos naujos investicijos.

Joniškio rajono savivaldybės administracija, pasinaudodama 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos lėšomis, sėkmingai įgyvendino socialinio būsto fondo plėtros projektą, kurio metu buvo pagerintos esamo, šiuo metu neeksploatuojamo, nuosavybės teise Joniškio rajono savivaldybei priklausančio pastato, Pakluonių g. 60, Joniškis, techninės ir funkcinės charakteristikos, ir jame įrengti 34 butai, atitinkantys statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus ir skirti nuomoti socialinio būsto sąlygomis. Investicijos leido sumažinti 2020 m. laukiančių eilėje socialinio būsto asmenų skaičių, tačiau poreikis vis dar yra didelis ir reikalingos naujos investicijos.

Kelmės rajono savivaldybė

Kelmės rajono savivaldybės administracijoje svarstyta galimybė statyti naują pastatą socialiniams būstams. Tačiau naujo pastato statybos atsisakyta dėl aukštų statybos darbų kainų ir dėl galimos socialinės atskirties didinimo (vienne pastate gyventų daug socialiai remtinų šeimų). Svarstytos galimybės nuomoti būstus, tačiau nuomos atsisakyta dėl mažos nuomojamų būstų pasiūlos.

Įvertinus 2014-2020 m. laikotarpio priemonės 08.1.2-CPVA-R-408 „Socialinio būsto fondo plėtra“ vykdyto projekto „Socialinio būsto plėtra Kelmėje“ patirtį ir išnagrinėtas alternatyvas, buvo pasirinktas veiklos įgyvendinimo būdas – pirkti socialinius būstus, juos remontuoti ir pritaikyti žmonėms su negalia. Būtina toliau vykdyti aprūpinimą socialiniais būstais gausias šeimas ir žmones su negalia, nes šiuo metu Kelmės rajone tarp laukiančių socialinio būsto 115 šeimų yra 5 gausios šeimos ir 18 šeimų, turinčių neįgalių asmenų, iš jų 5 šeimoms reikalingas specialiai pritaikytas būstas, kaip tai numatyta Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos apraše.

Pakruojo rajono savivaldybė

Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, Pakruojo rajono savivaldybės sąraše 2021 m. buvo 66 asmenys (šeimos), 2022 m. buvo 77 asmenys (šeimos), 2023 m. yra įrašyti 73 asmenys (šeimos). 2023 m. Pakruojo rajono savivaldybės būsto fondą sudaro 194 butai ir pastatai, o socialinio būsto, kaip savivaldybės būsto fondo dalies, sąraše, yra 116 socialinių būstų. Iš turimų socialinių būstų asmenims su negalia (turintiems judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, pritaikytų būstų yra vos 20 ir jie užimti. Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti Pakruojo rajono savivaldybėje, sąraše 2023 m. lapkričio mėn. yra 9 asmenys ir šeimos, kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, ir 10 gausių šeimų. Socialinio būsto laukiančių asmenų skaičius nemažėja arba mažėja nežymiai, tai rodo, kad socialinio būsto poreikio tenkinimas yra nepakankamas.

Pakruojo rajono savivaldybės administracija 2014-2020 m. ES investicijų planavimo periode įgyvendino projektą „Socialinio būsto fondo plėtra Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje“, kurio metu Pakruojo mieste buvo įsigyti 23 socialiniai būstai: 10 vieno kambario, 10 dviejų kambarių ir 3 trijų kambarių butai. Nupirkto ir visuose įsigytuose socialiniuose butuose pastatytos viryklės. Net ir įsigijus socialinius būstus, socialinių būstų poreikis sumažėjo nežymiai. Ypač socialiniai būstai reikalingi asmenims su negalia (turintiems judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, ir gausioms šeimoms.

Savivaldybės turimo turto sąrašas yra peržiūrimas, kur galima atlikti būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą, pritaikomą asmenims su negalia ar gausioms šeimoms. Tačiau Pakruojo rajono savivaldybė neturi daug nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto Pakruojo mieste, kurį rekonstravus ar suremontavus būtų galima pritaikyti asmenų su negalia ar gausių šeimų poreikiams, o kitose Pakruojo rajono savivaldybės gyvenamosiose vietovėse nėra tokios didelės socialinio būsto paklausos, socialinio būsto sąraše esantys asmenys nenori gyventi toliau nuo Pakruojo miesto nutolusiose vietovėse. Įvertinusi ankstesnę patirtį ir tai, kad gyvenamųjų namų ir butų pasiūla nėra labai didelė, Pakruojo rajono savivaldybės administracija planuoja pirkti tiek gyvenamuosius namus (pagal poreikį – su priklausiniais) ar jų dalis, tiek butus. Planuojama investuoti ir į kitų tinkamų infrastruktūros objektų įsigijimą bei pritaikymą socialiniams būstams asmenims su negalia ir gausioms šeimoms. Be to, atsižvelgus į poreikį ir turimą būsto fondą, planuojama pritaikyti ir turimą turtą.

Radviliškio rajono savivaldybė

Išanalizuota Radviliškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo situacija, asmenų su negalia ir gausių šeimų, laukiančių eilėje socialinio būsto, sąrašas. Šiuo metu Radviliškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondas yra nepakankamas spręsti socialinės atskirties netolygumo problemą, yra poreikis socialinio būsto fondo plėtrai. Esami socialiniai būstai bent iš dalies tenkina gyventojų poreikius, tačiau dalį būstų būtina atnaujinti, nes socialinio būsto gyventojai neretai netinkamai prižiūri išnuomotą turtą, vengia investuoti į jo priežiūrą.

Šiuo metu Radviliškio rajono savivaldybėje iš viso laukiančiųjų eilėje socialinio būsto yra 145 asmenys (šeimos), iš jų asmenų su negalia (turinčių judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas ir gausių šeimynų yra 20.

Svarstyta alternatyva socialinio būsto fondo plėtrą įgyvendinti statant naujus, rekonstruojant, remontuojant ir pritaikant socialinio būsto paskirčiai esamus pastatus. Pagal statybos techninį reglamentą jau nuo 2021 metų statyti galima tik A++ klasės namus, o šiems keliama kur kas griežtesni reikalavimai, tai sąlygoja didesnius statybos darbų kaštus. Atsižvelgiant į rinkoje esančių parduodamų būstų pasiūlą, nuspręsta socialinio būsto fondo plėtrą įgyvendinti įsigyjant būstus Radviliškio rajone. Planuojamas gyvenamųjų namų (pagal poreikį – su priklausiniais), jų dalių, butų įsigijimas ir pritaikymas asmenų su negalia (planuojama įsigyti 4 socialinius būstus) bei gausių šeimų (planuojama įsigyti 16 socialinių būstų) poreikiams.

Šiaulių miesto savivaldybė

Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS) 2023 m. sausio 1 d. duomenimis, Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) laukiančiųjų socialinio būsto asmenų (šeimų) buvo 390, šeimos narių – 692, iš jų šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (gausios šeimos) – 24, neįgalųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų, sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų – 94, šeimos narių skaičius – 128, tame skaičiuje neįgalųjų, kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, kaip tai numatyta Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos apraše – 13, šeimos narių – 20.

2020 m. Savivaldybėje buvo išnuomoti 25 socialiniai būstai; 2021 m. – 23; 2022 m. – 36. Laukimo asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašė laikas yra vidutiniškai 5–6 metai.

Be socialinio būsto nuomos, Savivaldybėje taikomi kiti būdai:

- savivaldybės būsto bendrabočio pastate nuoma: 2018–2022 m. ja pasinaudojo 109 asmenys ar šeimos, iš jų gausios šeimos ir neįgalieji – 47 asmenys ar šeimos;
- subsidijos būsto kredito daliai apmokėti – 226 asmenys ar šeimos (gausios šeimos ar neįgalieji – 34);
- būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija pasinaudojo 152 (383 asmenys ar šeimos nariai), iš jų gausios šeimos ar neįgalieji – 34 asmenys ar šeimos (97 asmenys ir šeimos nariai).

2022 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės socialinio būsto fonde buvo 341 būstas. Per 2018–2022 m. 9 socialiniai būstai pripažinti netinkamais (negalimais) naudoti. Šiuo metu išnuomota neįgaliesiems 91 būstas ir gausioms šeimoms – 24 būstai. Tačiau patenkinta tik dalis poreikio, kurį patenkinti ir apgyvendinti socialiniuose būstuose visus laukiančius jo užtruktų apie 5-6 metus.

Planuojant neįgalųjų ir gausių šeimų aprūpinimą socialiniu būstu, vadovautasi 2014–2020 m. laikotarpio praktika, kai buvo išnagrinėtos ir palygintos keturios alternatyvos:

1. *Butų nuoma/panauda* – atmesta dėl labai mažos butų nuomos pasiūlos ir neigiamo nuomininkų požiūrio į socialiai remtinus asmenis.
2. Esamo turto (mokyklos) rekonstrukcija ir pritaikymas – atmestama, kadangi turėtume atlikti papildomus darbus, kurie skirti neišnaudoto ploto sutvarkymui arba dalies pastato nugriovimui, nes panaudotume tik apie ketvirtį viso pastato ploto.
3. Naujo pastato statyba – atmestama, kadangi vadovaujantis Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamaisiais ekonominiais rodikliais, įvertinus statinių statybos skaičiuojamąsias kainas, paskaičiuota vidutinė 1 kv. m. statybos kaina Šiaulių mieste yra didesnė nei perkant butus.
4. Butų įsigijimas – įvertinus kainų pokyčius ir kainas Šiaulių miesto rinkoje.

Projekto veiklos nagrinėtos vadovaujantis Savivaldybės turima praktika, pasiteisinusia gerąja patirtimi įgyvendinant projektą „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių miesto savivaldybėje“ pagal 2014–2020 m. laikotarpio priemonę 08.1.2-CPVA-R-408 „Socialinio būsto fondo plėtra“, kurio metu buvo nupirkti 84 būstai, iš

jų 6 būstai buvo skirti gausioms šeimoms. Įvertinus visas galimas alternatyvas bei išanalizavus esamą situaciją pasirinktas optimalus variantas – pirkti socialinius būstus Projekto tikslinės grupės asmenims.

Šiaulių miesto savivaldybė, siekdama užtikrinti maksimaliai tinkamas sąlygas tikslinės Projekto grupės narių integracijai ir nesudaryti jokių sąlygų atskirčiai, neplanuoja statyti ir/ar pritaikyti atskiro objekto, kuriame būtų įrengiami socialiniai būstai. Planuojama vykdyti veiklas pasinaudojant gerąja patirtimi, kai vykdomas būtų pirkimas visoje Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje.

Pažymėtina, kad šis pasirinktas būdas negali būti sparčiai įgyvendinamas, nes priklauso nuo rinkoje esančios pasiūlos ir nekilnojamojo turto savininkų priimamų sprendimų dalyvauti/nedalyvauti Savivaldybės skelbiamuose butų pirkimuose. Dėl aukščiau įvardintų priežasčių nėra planuojama ženkli Europos Sąjungos lėšų suma, siekiant jas investuoti į spartesnius pokyčius kitose srityse. Įsigijus socialinį būstą Europos Sąjungos lėšomis, ši veikla bus tęsiama Savivaldybės lėšomis iš biudžeto 06.01.03.05 eilutės, kurioje yra lėšos, gautos už parduotus savivaldybei priklausančius butus, kurie savininkų buvo neišpirkti ir atiteko savivaldybei. Įsigyti savivaldybės būstą taip pat gali asmenys, kurie nuomojasi savivaldybei priklausančią būstą ir gyvena jame ilgiau nei 5 m. Į aukščiau minimą eilutę patenka ir lėšos, gautos už parduodamus bendrabučio tipo būstus.

Šiaulių miesto savivaldybė socialinio būsto fondą plečia ir organizuodama žemės sklypų, kurie skirti daugiabučių namų statybai, aukcionus, į konkurso sąlygas įtraukdama nuostatas, kad savivaldybei turi būti suteikta teisė įsigyti gyvenamąsias patalpas socialinėms reikmėms teisės aktų nustatyta tvarka.

Šiaulių rajono savivaldybė

2022-12-31 duomenimis Šiaulių rajono savivaldybėje yra 195 socialiniai būstai, iš kurių 130 būstų yra Kuršėnų mieste. Vienas socialinis būstas Kuršėnų mieste yra pritaikytas neįgaliesiems. 2018-2022 m. laikotarpyje 8 socialiniai būstai buvo pripažinti netinkamais naudoti. 2023 m. sausio 1 d. duomenimis vidutinė asmens (šeimos) socialinio būsto nuomos laukimo trukmė – 2,7 metų. Šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa, vidutinė šeimos socialinio būsto nuomos laukimo trukmė 2023-01-01 duomenimis – 1,88 metų, neįgaliųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų, laukimo trukmė 2023-01-01 duomenimis – 3,37 metų. Nuomos mokestį administruojanti įmonė kas mėnesį perveda surinktą nuomos mokestį už savivaldybei nuosavybės teise priklausančius būstus, t. y. bendrai už savivaldybės ir socialinius būstus. Preliminariai paskaičiuota, kad per 2022 metus už socialinio būsto nuomą surinktas nuomos mokestis sudaro 38123,93 Eur. 2020 metais išnuomota 12 socialinių būstų, 2021 metais – 8, 2022 metais – 10. 2020 metais nutraukta viena socialinio būsto nuomos sutartis šeimai paveldėjus būstą, 2021 m. dėl socialinio būsto nuomos sutarties sąlygų nevykdymo vienašališkai nutrauktos 3 socialinio būsto nuomos sutartys, 2022 metais – dvi sutartys. Pagal socialinio būsto nuomininkų prašymus 2020 metais nutrauktos 5 socialinio būsto nuomos sutartys, 2021 metais – 6, 2022 metais – 7 sutartys.

Pagal 2014 – 2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą buvo įgyvendintas projektas „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių rajone“ ir padidintas Šiaulių rajono savivaldybės socialinio būsto fondas, suteikiant galimybės aprūpinti būstu šeimas ir asmenis, turinčius teisę į socialinį būstą ir pagerinant šių asmenų gyvenimo ir darbo kokybę bei sudarant palankesnes integracijos į darbo rinką galimybes. Tačiau socialinio būsto trūkumo problema vis dar aktuali, ypač atsižvelgiant į poreikį didinti socialinio būsto prieinamumą neįgaliesiems bei gausioms šeimoms.

Šiaulių regiono plėtros problemos bei giluminės jų priežastys, sprendžiamos Pažangos priemonės penkta veikla „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regione“

Siekiant padidinti asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, socialinę gerovę ir įtraukti, apsirūpinimą būstu Šiaulių regiono 7 savivaldybėse ir prisidėti prie šių gyventojų gyvenimo kokybės gerinimo, atsižvelgiant į Gairėse⁷ įvardintą penktą veiklą, Šiaulių regione inicijuota pažangos priemonės LT026-03-01-

⁷ Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairės. Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439. Suvestinė redakcija nuo 2026-06-02. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ef15f970173e11ee9f7ec2ffce8b47bc/asr>

05 „Socialinių paslaugų ir jų infrastruktūros plėtra“ (toliau – Pažangos priemonė arba PP) penkta veikla „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regiono savivaldybėse“. Šios pažangos priemonės įgyvendinimu bus sprendžiama 2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros plane įvardinta problema „3. Netolygus viešųjų paslaugų prieinamumas, lemiantis socialinės atskirties didėjimą“, kurios bendroji giluminė priežastis yra „Neužtikrinama viešųjų paslaugų, kurios atlieptų regiono gyventojų poreikius, įvairovė“. Šiame plane įvardinta ir viena specifinė bendrosios problemos giluminė priežastis, kurios poveikio mažinimui skirta Pažangos priemonės penkta veikla: *didelis socialinio būsto trūkumas*. Nors ir siekiama pagerinti aprūpinimą socialiniu būstu, tačiau ši problema Šiaulių regione vis dar išlieka itin aktuali. Minėtos problemos sprendimas prisidės ir prie 2022–2030 m. regionų plėtros programoje⁸ įvardintos antrosios problemos „Atskiriems regionams būdinga didesnė skurdo rizika ir socialinė atskirtis“ sprendimo, atitinkamu programos uždaviniu „2.2. Didinti neįgaliųjų ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę“ šalinant šios problemos priežastis bei mažinant jos poveikį.

Svarbi Šiaulių regiono plėtros problema yra didėjantis socialinio būsto poreikis ir nepakankamas savivaldybių turimo būsto fondo pajėgumas mažinti laukiančiųjų skaičių. Ši problema kyla iš kelių giluminių priežasčių: struktūrinio būsto fondo senėjimo, ribotų savivaldybių finansinių galimybių, mažas pajamas gaunančių gyventojų skaičiaus augimo ir socialinės atskirties didėjimo. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir skurdo rizikos lygis Šiaulių regione turi mažėjimo tendenciją, tačiau skurdo rizikos lygis Šiaulių apskrityje 2025 m. siekė 27,4 proc., aukštesnis nei Lietuvos vidurkis (21,7 proc.). 2025 m. Šiaulių regiono bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų buvo 8 proc., mažesnis už šalies vidurkį (8,6 proc.). Šie veiksniai lemia socialinio būsto gavėjų skaičiaus augimą Šiaulių regione. Investicijos į viešųjų paslaugų prieinamumo didinimą ir į šių paslaugų infrastruktūros plėtotę Šiaulių rajone pagerintų regiono socialines paslaugas gaunančiųjų gyvenimo kokybę.

Didelį socialinio būsto trūkumą Šiaulių regiono savivaldybėse pagrindžia žemiau pateiktos dvi lentelės, sudarytos pagal regiono savivaldybių pateiktus duomenis:

Socialinio būsto fondų situacija Šiaulių regiono savivaldybėse (2026 m. balandžio 1 d. duomenys)

Duomenų pavadinimas	Iš viso:	Akmens r. savivaldybė	Joniškio r. savivaldybė	Kelmės r. savivaldybė	Pakruojo r. savivaldybė	Radviliskio r. savivaldybė	Šiaulių m. savivaldybė	Šiaulių r. savivaldybė
Savivaldybės turimas socialinio būsto fondas	1 791	275	317	155	120	355	370	199
Socialiniame būste gyvenančių asmenų/šeimų (šeimos narių) skaičius iš viso	1 724	269(517)	317(497)	151	118	312(648)	365(705)	192
Socialinių būstų, kurie neišnuomoti (jeigu yra), apibūdinimas	67	6 remonte	0	4*	2 remonte	43**	5 remonte	7 netinka
Socialinio būsto laukiančių asmenų/šeimų (šeimos narių) skaičius iš viso	1339(2246)	111(175)	162(275)	122(199)	91(147)	151(278)	576(974)	126(198)
Planuojamų įsigyti socialinių būstų skaičius, įgyvendinant suplanuotus socialinio būsto plėtros projektus pagal naujus veiksmus, iš papildomų ES fondų lėšų regionui	53	0	Nesu-planuota	Nesu-planuota	16	19	18	Nesu-planuota

* 4 (1 būste vykdomas remontas, kitam aktyviai ieškomas nuomininkas. Likę du būstai dar neišnuomoti dėl didelio jų atstumo nuo rajono centro).

** 43 (iš jų 35 avarinės būklės – remontuojami, 8 (daugiausia namai), į kuriuos investuoti finansiškai nenaudinga, aukciono būdu bus parduodami).

⁸ 2022–2030 m. regionų plėtros programa. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713. Suvestinė redakcija nuo 2026-05-29.

Asmenų/šeimų (šeimos narių), įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičiai Šiaulių regiono savivaldybėse (2026-04-01 duomenys)

Sąrašo pavadinimas	Iš viso:	Akmenės r. savivaldybė	Joniškio r. savivaldybė	Kelmės r. savivaldybė	Pakruojo r. savivaldybė	Radviškio r. savivaldybė	Šiaulių m. savivaldybė	Šiaulių r. savivaldybė
Jaunų šeimų sąrašas	185(444)	10(24)	20(48)	20(39)	7(18)	40(96)	69(174)	19(45)
Šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa, sąrašas	75(335)	3(14)	13(62)	7(31)	5(24)	6(25)	34(147)	7(32)
Likusių be tėvų globos asmenų ir jų šeimų sąrašas	74(82)	0	1(1)	6(6)	5(5)	8(8)	48(56)	6(6)
Neįgaliųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų, sąrašas	247(351)	17(26)	26(29)	13(18)	28(35)	22(27)	119(189)	22(27)
Bendrasis sąrašas	723(908)	77(95)	89(102)	73(95)	42 (47)	68(88)	302(393)	72(88)
Socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į socialinio būsto sąlygų pagerinimą, sąrašas	35(126)	4(16)	13(33)	3(10)	4(18)	7(34)	4(15)	0(0)
Iš viso:	1339(2246)	111(175)	162(275)	122(199)	91(147)	151(278)	576(974)	126(198)

Abi lentelės rodo, kad socialinio būsto poreikis Šiaulių regione yra didelis: socialiniame būste gyvena 1724 asmenys/šeimos, socialinio būsto laukia 1339 asmenys/šeimos. Tad 2026-04-01 duomenimis Šiaulių regione socialiniame būste gyvena 56,3 proc. asmenų/šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą. Lietuvos mastu šis rodiklis yra geras, nes 2025 m. Lietuvoje rodiklio „Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančiųjų asmenų (šeimų) skaičiaus“ buvo 46 proc.⁹

Žemiau pateikta lentelė rodo, kad daugiabučių namų renovacijos situacija Šiaulių regiono savivaldybėse nėra gera: pagal renovuotų namų dalį (proc.) Šiaulių regionas (10,2 %) daug atsilieka nuo Lietuvos vidurkio 15,8 proc., kurį viršija tik Akmenės r. ir Pakruojo r. savivaldybės¹⁰.

Daugiabučių namų renovacijos situacija Šiaulių regiono savivaldybėse (2026 m. birželio 30 d. duomenys)

Savivaldybė	Renovuotų namų dalis, proc.	Renovuotų namų skaičius	Renovuojamų namų skaičius	Potencialių namų skaičius
Akmenės r.	24,7 %	78	12	316
Joniškio r.	15,6 %	53	5	339
Kelmės r.	9,1 %	39	1	427
Pakruojo r.	16,5 %	57	8	346
Radviškio r.	4,5 %	33	20	732
Šiaulių miesto	7,6 %	80	15	1055
Šiaulių r.	8,3 %	48	7	579
Šiaulių reg.:	10,2 %	388	68	3794

⁹ Valstybės duomenų agentūra. Valstybės duomenų ežeras. 2021-2030 m. Nacionalinio pažangos plano (NPP) rodikliai. Tikslas 2. <https://vdv.gov.lt/workspace/home/>

¹⁰ Lietuvos renovacijos žemėlapis. Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa. <https://renomap.apva.lt/>

Gairių¹¹ 3 priedo „Projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašo“ 1.8 punkte įvardintas reikalavimas įsigytiems socialiniams būstams pasiekti ne žemesnę kaip C energinio naudingumo klasę. Kaip rodo patirtis, Šiaulių regiono savivaldybės pagal Gairių 1 veiklą daugelį socialinių būstų įsigyja renovuotuose daugiabučiuose namuose, o jų dalis tarp daugiabučių namų yra tik apie 10 proc. Todėl pasiekti Gairėse reikalaujamą ne žemesnę kaip C energinio naudingumo klasę pagal pirmą ir penktą veiklas įsigytiems socialiniams būstams yra labai mažai galimybių.

Tikslinės grupės, kurioms skirtos Pažangos priemonės pirmą ir penktą veiklos

Reikalavimai tikslinėms grupėms apibrėžti Gairėse¹².

Pirmos veiklos tiesioginės tikslinės grupės – Šiaulių regiono savivaldybių gyventojai su negalia (turintys judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas (tikslinė grupė turi atitikti Būsto pritaikymo neįgaliesiems aprašo 3.1–3.4 papunkčiuose įvardytus asmenis) ir gausios šeimos (kaip apibrėžta Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 2 punkte).

Teisę į būsto pritaikymą turi: 1) asmenys, kuriems nustatytas neįgalumo ar darbingumo, ar specialiųjų poreikių lygis ir specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir asmuo turi judėjimo sutrikimų arba judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikis, arba specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis dėl psichikos ar proto negalios arba specialusis nuolatinės slaugos poreikis dėl regėjimo sutrikimo; 2) gausios šeimos: tai šeimos, auginančios tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba).

Neįgalieji ir gausios šeimos – tos gyventojų grupės, kurioms tinkamas būstas rinkoje sunkiai prieinamas arba visai neprieinamas, todėl projekto įgyvendinimas yra būtinas, siekiant tenkinti socialiai pažeidžiamų asmenų poreikius, didinti tikslinės grupės aprūpinimą gyvenamu būstu.

Penktos veiklos tiesioginės tikslinės grupės – Šiaulių regiono savivaldybėse gyvenantys asmenys ir šeimos, turinčios teisę į socialinio būsto nuomą.

Pažangos priemonės pirmą ir penktą veiklomis siekiami kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai

Įgyvendinant Pažangos priemonės pirmą ir penktą veiklas, bus prisidedama prie nacionalinių ir regioninių tikslų siekimo:

Įgyvendinant Pažangos priemonės pirmą ir penktą veiklas, bus prisidedama prie 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano¹³ 2 strateginio tikslo *Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį* ir šio tikslo įgyvendinimui skirto pažangos uždavinio *Didinti neįgaliųjų ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę, integraciją į visuomenę, darbo rinką, spręsti apsirūpinimo būstu, benamystės problemas* įgyvendinimo. Plane rekomenduojama įgyvendinant šį uždavinį laikytis individualizuoto požiūrio, siekti, kad socialinė parama būtų teikiama kuo arčiau žmogaus ir kuo geriau atitiktų asmenų poreikius, padėti ir galimybes.

Pažangos priemonės pirmą ir penktą veiklomis įgyvendinami projektai prisidės prie Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano¹⁴ (toliau – LRBP) 171 punkto įgyvendinimo, nes šiame punkte akcentuojami poreikiai *siekiant kompleksinės specialiųjų poreikių turinčių asmenų integracijos, miestuose ir priemiesčiuose diegti universalios dizaino aplinką, užtikrinti būsto, viešosios infrastruktūros – miesto gatvių, viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų, viešojo transporto, informacinės*

¹¹ Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairės. Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439. Suvestinė redakcija nuo 2026-06-02. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ef15f970173e11ee9f7ec2ffce8b47bc/asr>

¹² Ten pat, p. 12–14.

¹³ 2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 797 redakcija, p. 24–27. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c1259440f7dd11eab72ddb4a109da1b5/asr>

¹⁴ Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789. <https://www.bendrasisplanas.lt>

aplinkos pritaikymą. Aprūpinimo socialiniu būstu projektai padės Šiaulių regiono visose 7 savivaldybėse įgyvendinti pakankamą ir racionalią teritorijų aptarnavimo sistemą, efektyvinant socialinio būsto suteikimo paslaugas regiono savivaldybėse. Šie projektai kompleksiskai ir integraliai gerins projektuose minimų tikslinių grupių gyventojų socialinę padėtį, mažins socialinę atskirtį Šiaulių regiono savivaldybėse.

Požangos priemonės pirmą ir penktą veiklomis įgyvendinami projektai prisidės prie 2021–2030 metų regionų plėtros programos¹⁵ uždavinio 2.2. *Didinti neįgaliųjų ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę* įgyvendinimo. Programoje įvardintas siekis sumažinti asmenų, patiriančių skurdą ir socialinę atskirtį, dalį. Regionų plėtros programoje numatomos investicijos į socialinės įtraukties stiprinimą ir bazinių poreikių užtikrinimą, teikiant kokybiškas, inovatyvias, kompleksines viešąsias paslaugas, kuriant trūkstamą infrastruktūrą ir efektyviai bei tvariai naudojant jau turimą viešąją infrastruktūrą, užtikrinant viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą visoje Lietuvos teritorijoje.

Požangos priemonės pirmą veiklą siekiama iki 2029 metų šių kokybinių ir kiekybinių pokyčių Šiaulių regiono savivaldybėse:

Akmenės rajono savivaldybėje projekto investicijos bus skirtos įsigyti 10 socialinių būstų, iš kurių 5 būstai bus skirti daugiavaikėms šeimoms ir 5 būstai – asmenims su negalia, bei juos pritaikyti (remontuoti) tikslinės grupės poreikiams. Tai padidins Akmenės rajono savivaldybės socialinio būsto fondą bei socialinio būsto prieinamumą pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pagerins šių grupių ir jų šeimos narių gyvenimo kokybę, gerės socialinis mikroklimatas, atsirad daugiau galimybių integruotis į visuomenę ir darbo rinką, taip bus prisidedama prie socialinės atskirties mažinimo, pagerės Akmenės rajono socialinės aplinkos patrauklumas.

Joniškio rajono savivaldybėje projektu siekiama prisidėti prie Joniškio rajono savivaldybės problemos, susijusios su nepakankamomis galimybėmis tenkinti socialinio būsto poreikį, sprendimo. Iš viso numatoma gyvenamajai paskirčiai pritaikyti 3 pastatus, kuriuose bus galima apgyvendinti 96 asmenis. Projekto tikslinė grupė yra asmenys su negalia (turintys judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas ir gausios šeimos. Įgyvendinus projektą, pagerės tikslinės grupės ir jų šeimos narių gyvenimo kokybė, padidės investicinės aplinkos patrauklumas vietos verslininkams, galimai bus taupomos Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos kompensacijoms už šildymą, galimai sumažės jaunų ir aktyvių žmonių emigracija. Projektu siekiamas kiekybinis pokytis – padidėjęs socialinio būsto fondas, naujų arba modernizuotų socialinių būstų talpumas – 96 asmenys, kokybinis pokytis – pagerėjęs paslaugos prieinamumas ir kokybė, pagerintos socialinio būsto eilėje laukiančių asmenų gyvenimo sąlygos. Įgyvendinus projektą, padidės Joniškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondas, atsirad galimybė apgyvendinti 96 būsto laukiančius neįgalius ar gausioms šeimoms priklausančius asmenis.

Kelmės rajono savivaldybės projektu planuojama aprūpinti socialiniais būstais 10 šeimų: iš jų 5 šeimas, kuriose yra žmonių su negalia (būstus pritaikant neįgaliųjų poreikiams), ir 5 gausias šeimas; iš viso gyvenimo sąlygos pagerės 30 asmenų. Bus patenkintas šių asmenų (šeimų) poreikis gyvenamajam plotui, pritaikytam žmonėms su negalia, bus aprūpinta būtina įranga ir baldais. Tikėtina, po projekto įgyvendinimo nepasiturintiems žmonėms su negalia, daugiavaikėms šeimoms bus sumažinta socialinė atskirtis, padidintos jų galimybės oriam ir pilnaverčiam gyvenimui.

Pakruojo rajono savivaldybėje projekto įgyvendinimo metu planuojama rekonstruoti arba remontuoti ir pritaikyti socialinio būsto paskirčiai esamus pastatus ar jų dalis, įsigyti gyvenamuosius namus (pagal poreikį – su priklausiniais), jų dalis, butus ir pritaikyti tikslinės grupės asmenų su negalia (ir jų šeimų narių) ir gausių šeimų narių poreikiams (vykdant būtinos apimtys rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus). Neįgalieji ir gausios šeimos yra gyventojų grupės, kurioms tinkamas būstas rinkoje sunkiai prieinamas arba visai neprieinamas, todėl projekto veiklos prisidės prie šių tikslinių grupių aprūpinimo tinkamu gyventi socialiniu būstu, kurio patys savomis jėgomis įsigyti ar išsinuomoti rinkos kainomis nepajėgtų. Pakruojo rajono savivaldybės administracija planuoja suteikti 9 socialinius būstus asmenims ir šeimoms, kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, ir 10 socialinių būstų – gausioms šeimoms. Planuojamas naujų arba modernizuotų socialinių būstų naudotojų skaičius 50.

¹⁵ 2022–2030 m. regionų plėtros programa. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713. Suvestinė redakcija nuo 2026-05-29. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/89286de0fbc511ec8fa7d02a65c371ad/asr>

Socialinio būsto fondo didinimas, esamo turto pritaikymas, prisidės prie socialiai pažeidžiamų asmenų poreikių tenkinimo, jų socialinės atskirties mažinimo.

Radviliškio rajono savivaldybėje įgyvendinant projektą planuojamas gyvenamųjų namų (pagal poreikį – su priklausiniais), jų dalių, butų įsigijimas ir pritaikymas asmenų su negalia ir gausių šeimų poreikiams. Radviliškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo padidinimas turės įtakos socialinės atskirties mažėjimui rajone. Projekto siekiamas rezultatas – įsigyti socialiniai būstai, skirti pirmiausia tenkinti socialiai pažeidžiamų asmenų poreikius, suteikti gyvenamą būstą, atitinkantį reikalavimus, užtikrinti įstatymais įtvirtintos viešosios paslaugos apimtį plėtrą Radviliškio rajono savivaldybėje.

Laukiamas pokytis įgyvendinus projektą – laukiančių eilėje socialinio būsto sumažės 20 asmenų, 20 asmenų (ir jų šeimoms) bus suteiktas būstas, atitinkantis reikalavimus, bus patenkintas socialiai pažeidžiamų asmenų būsto poreikis. Projekto veiksmingumo, naudos ir socialinio-ekonominio poveikio analizės rezultatai bus nustatyti parengus investicinį projektą ir skaičiuoklę.

Šiaulių miesto savivaldybėje įgyvendinant projektą bus siekiama padidinti savivaldybės socialinio būsto fondą ir išplėsti galimybes apsirūpinti būstu minėtos tikslinės grupės asmenims ir šeimoms, turinčioms teisę į socialinio būsto nuomą. Projektu siekiama, kad būtų patenkinami tikslinės grupės poreikiai sulaukti būsto greičiau nei per 5-6 metus. Tai skatins jų integraciją į visuomenę, mažins patiriamą socialinę atskirtį.

Įgyvendinant projekto veiklą planuojama įsigyti socialinius būstus tikslinės grupės asmenims ir pritaikyti juos tikslinės grupės poreikiams: 5 vieno kambario butus (1 iš jų pritaikyti neįgaliesiems), 3 dviejų kambarių butus (1 iš jų pritaikyti neįgaliesiems) ir 23 trijų kambarių butus.

Įgyvendinus Projektą bus pasiektas ir kokybinis pokytis, nes padidinus socialinio būsto fondą, daugiau tikslinės grupės asmenų (šeimų) turės galimybę oriai gyventi, jų poreikiams ir sveikatos būklei pritaikytuose būstuose, tai mažins dalį socialinių problemų projektą įgyvendinančioje Šiaulių miesto savivaldybėje.

Įgyvendinus projektą visi savivaldybės socialinio būsto fondą papildysiantys būstai savivaldybei priklausys nuosavybės teise, turtą valdys ir prižiūrės Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Turto valdymo skyrius.

Šiaulių rajono savivaldybėje projekto įgyvendinimo metu numatoma įsigyti būstus pritaikant juos tikslinės grupės poreikiams Šiaulių rajone: 8 būstų įsigijimas ir pritaikymas tikslinės grupės poreikiams – 3 būstų įsigijimas gausioms šeimoms (trijų kambarių) ir 5 būstų įsigijimas neįgaliesiems (vieno kambario). Projekto veiklą įgyvendinimas prisidės prie socialinio būsto prieinamumo didinimo neįgaliesiems bei gausioms šeimoms, socialinio būsto trūkumo rajone mažinimo ir pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinių skirtumų mažinimo. Projekto rezultatai prisidės prie didesnio socialinio būsto naudotojų skaičiaus bei bus patenkintas socialinio būsto poreikis tokią teisę turintiems asmenims (šeimoms) – numatomas 19 naujų arba modernizuotų socialinių būstų naudotojų skaičius per metus.

Pažangos priemonės penkta veikla siekiama iki 2030 metų šių kokybinių ir kiekybinių pokyčių Šiaulių regiono savivaldybėse:

Pakruojo rajono savivaldybėje projekto įgyvendinimo metu planuojama įsigyti 3 butus ir / arba gyvenamuosius namus (pagal poreikį su priklausiniais), jų dalis, vykdant būtinos apimtį rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus.

Radviliškio rajono savivaldybėje planuojama įsigyti 2-3 būstus socialinio būsto laukiantiems asmenims (šeimoms) Radviliškio rajone.

Šiaulių miesto savivaldybėje planuojama statyti daugiabutį, kuriame numatoma įrengti 18 butų Projekto tikslinės grupės asmenims ir pritaikyti juos tikslinės grupės poreikiams.

Šiaulių rajono savivaldybėje numatoma Šiaulių rajone įsigyti du butus visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms).

III SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonės LT026-03-01-05 „Socialinių paslaugų ir jų infrastruktūros plėtra“ pirmos veiklos „*Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse*“ ir penktos veiklos „*Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regione*“ įgyvendinimo teritoriją sudaro Akmenės rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono, Pakruojo rajono, Radviliškio rajono, Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybių teritorijos.

Kiekvienos savivaldybės administracija rengs ir įgyvendins šių veiklų projektus tik savo savivaldybės teritorijoje.

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Siekiant spręsti aukščiau aptartas problemas dėl nepakankamo asmenų ir šeimų aprūpinimo socialiniu būstu bei jų socialinės atskirties mažinimo, Šiaulių regiono 7 savivaldybių administracijos siūlo įgyvendinti socialinio būsto fondo plėtros veiklas, kurios prisidės prie 2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros plano Pažangos priemonės LT026-03-01-05 „Socialinių paslaugų ir jų infrastruktūros plėtra“ pirmos veiklos „*Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse*“ ir antros veiklos „*Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regiono savivaldybėse*“ įgyvendinimo.

Šiaulių regiono savivaldybių pirmos veiklos „*Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse*“ projektai

Akmenės rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Akmenės rajone.

Pagrindinė sprendžiama problema: Akmenės rajone asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto eilėje, skaičiaus augimas yra spartesnis nei socialinio būsto plėtra.

Projekto tikslas: didinti socialinio būsto prieinamumą asmenims su negalia (turintiems judėjimo ir (ar) psichikos, ir (ar) proto, ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, ir gausioms šeimoms.

Pagrindinės projekto veiklos: Projekto įgyvendinimo metu numatoma įsigyti 10 vnt. socialinių būstų, iš kurių 5 būstai bus skirti daugiavaikėms šeimoms ir 5 būstai – asmenims su negalia. Projekto investicijos padidins Akmenės rajono savivaldybės socialinio būsto fondą bei socialinio būsto prieinamumą asmenims su negalia ir gausioms šeimoms. Naujų socialinių būstų įsigijimas ir jų pritaikymas tikslinės grupės poreikiams būtų vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo, Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo bei Socialinio būsto fondo plėtros vykdymo rekomendacijų nuostatomis.

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Akmenės rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos projektai:

Projekto Nr. 1.2 pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Joniškio rajono savivaldybėje.

Pagrindinė sprendžiama problema: socialinio būsto trūkumas ir maža socialinio būsto pasiūla Joniškio rajone.

Projekto tikslas – didinti socialinio būsto prieinamumą pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms.

Pagrindinės projekto veiklos:

1. Joniškio rajone Kriukų kaime (K. Donelaičio g. 5, Kriukai) esančios ambulatorijos kapitalinis remontas ir naujų socialinių būstų įrengimas;

2. Joniškio rajone Gataučių kaime (Mokyklos g. 2, Gataučiai) esančios ambulatorijos kapitalinis remontas ir naujų socialinių būstų įrengimas;
3. Būtinų įrangos ir baldų įsigijimas.

Projekto Nr. 1.8 pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Joniškio mieste.

Pagrindinė sprendžiama problema: socialinio būsto trūkumas ir maža socialinio būsto pasiūla Joniškio mieste.

Projekto tikslas – didinti socialinio būsto prieinamumą pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms.

- Pagrindinės projekto veiklos:** 1. Buvusių 4 aukštų ir 3 laiptinių bendrabučio patalpų (Upytės g. 77A, Joniškis) rekonstrukcija bei naujų socialinių būstų įrengimas;
2. Būtinų įrangos ir baldų įsigijimas.

Žemiau pateiktoje lentelėje pateikta informacija apie abiejų projektų metu planuojamus įrengti butus, jų plotą, planuojamą apgyvendinti asmenų skaičių, įskaitant ir šeimas, kurios jau gyvena socialiniame būste, bet joms būtinas būsto pagerinimas dėl netinkamų gyventi sąlygų:

Tikslinė grupė	Planuojamas pritaikyti būstų skaičius	Bendras šeimos narių skaičius
Gausios šeimos	Joniškio rajonas Kriukų kaimas. Planuojami 3 butai gausioms šeimoms.	12 asmenų
	Joniškio rajonas Gataučių kaimas. Planuojami 2 butai gausioms šeimoms.	8 asmenys
	Joniškio miesto bendrabutis. Planuojama 12 butų gausioms šeimoms.	48 asmenys
Iš viso gausioms šeimoms:	17 butų	68 asmenys
Neįgalieji, kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas	Joniškio rajonas Kriukų kaimas. Planuojami 2 butai neįgaliesiems.	2 asmenys
	Joniškio rajonas Gataučių kaimas. Planuojamas 1 butas neįgaliesiems.	1 asmuo
	Joniškio miesto bendrabutis. Planuojami 25 butai neįgaliesiems.	25 asmenys
Iš viso neįgaliesiems:	28 butai	28 asmenys
Iš viso:	45butai	96 asmenys

Projektai bus įgyvendinami Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje – Joniškio mieste ir Kriukų bei Gataučių kaimuose.

Pareiškėjas ir projektų vykdytojas: Joniškio rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektai bus įgyvendinami be partnerių.

Kelmės rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto poreikio tenkinimas Kelmės rajone.

Pagrindinė sprendžiama problema: nepakankamas aprūpinimo socialiniu būstu paslaugų prieinamumas Kelmės rajone neįgalųjų ir gausioms šeimoms.

Projekto tikslas – didinti aprūpinimo socialiniu būstu paslaugų prieinamumą Kelmės rajone neįgalųjų ir gausioms šeimoms.

Pagrindinės projekto veiklos: įgyvendinant projektą numatyta įsigyti ir pritaikyti socialinius būstus bei aprūpinti būtina įranga ir baldais asmenims su negalia, kurie turi judėjimo ir/ar psichikos, ir/ar proto ir/ar regos negalia, kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, bei gausias šeimas. Projektu planuojama aprūpinti socialiniais būstais 10 šeimų: iš jų 5 šeimas, kuriose yra žmonių su negalia (juos pritaikant) ir 5 gausias šeimas; iš viso gyvenimo sąlygos pagerės 30 asmenų.

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Kelmės rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto prieinamumo didinimas Pakruojo rajono savivaldybėje.

Pagrindinė sprendžiama problema: didelis socialinio būsto trūkumas Pakruojo rajone neįgalųjų ir gausioms šeimoms.

Projekto tikslas: didinti socialinio būsto prieinamumą Pakruojo rajono savivaldybėje.

Pagrindinės projekto veiklos: planuojama rekonstruoti arba remontuoti ir pritaikyti socialinio būsto paskirčiai esamus pastatus ar jų dalis, įsigyti gyvenamuosius namus (pagal poreikį – su priklausiniais), jų dalis, butus ir pritaikyti tikslinės grupės asmenų su negalia (ir jų šeimų narių) ir gausių šeimų narių poreikiams, vykdant būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus. Pakruojo rajono savivaldybės administracija planuoja suteikti 9 socialinius būstus asmenims ir šeimoms, kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, ir 10 socialinių būstų – gausioms šeimoms. Planuojamas naujų arba modernizuotų socialinių būstų naudotojų skaičius 50.

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Pakruojo rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Radviliškio rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Radviliškio rajone.

Pagrindinė sprendžiama problema: Radviliškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondas yra nepakankamas spręsti socialinės atskirties problemą.

Projekto tikslas: išplėsti socialinio būsto fondą.

Pagrindinės projekto veiklos: įgyvendinant projektą planuojamas gyvenamųjų namų (pagal poreikį – su priklausiniais), jų dalių, butų įsigijimas ir pritaikymas asmenų su negalia ir gausių šeimų poreikiams. Planuojama 20 asmenų (ir jų šeimoms) suteikti naujus arba suremontuotus socialinius būstus: iš jų 4 būstai šeimoms, kuriose yra žmonių su negalia (juos pritaikant) ir 16 – gausioms šeimoms: 2024 m. pabaigoje šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų, sąrašas buvo 11 šeimų, dar 4 daugiavaikės šeimos buvo socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į socialinio būsto sąlygų pagerinimą, sąrašas; vienas būstas 2024 m. buvo suteiktas gausiai šeimai, tačiau netolimoje ateityje tikėtina rasis naujų gausių šeimų, todėl įgyvendinus projektą vienai iš jų bus galima skirti dar vieną butą. Iš viso pagal projekto veiklas gyvenimo sąlygos pagerės ne mažiau kaip 86 asmenims.

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Radviliškio rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių miesto savivaldybėje.

Pagrindinė sprendžiama problema: nepakankamas socialinio būsto fondas Šiaulių miesto savivaldybėje.

Projekto tikslas: padidinti savivaldybės socialinio būsto fondą ir išplėsti galimybes apsirūpinti būstu projekto tikslinės grupės asmenims ir šeimoms, turinčioms teisę į socialinio būsto nuomą.

Pagrindinės projekto veiklos: Projekto tikslinė grupė – gausios šeimos ir asmenys su negalia (turintys judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas. Įgyvendinant projekto veiklas numatomas 3 vieno kambario butų 3 asmenims su negalia įsigijimas ir naujo 12 butų daugiabučio pastato, skirto 30 tikslinės grupės asmenų apgyvendinimui, statyba adresu Verdulių g. 29A, Šiauliuose. Statomame daugiabutyje planuojama: 1-as aukštas: Asmenys su negalia – 6 butai po 1 asmenį; 2-as aukštas – Gausios šeimos: 3 butai po 4 asmenis; 3-as aukštas: Gausios šeimos – 3 butai po 4 asmenis.

Projekto veiklų pagrindimas. Projekto veiklų poreikis nustatytas vadovaujantis Savivaldybės sudarytu ir patvirtintu asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašu, kadangi jame yra atitinkamas skaičius šiai tikslinei grupei priklausančių asmenų (šeimų).

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Šiaulių rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių rajone.

Pagrindinė sprendžiama problema: socialinio būsto trūkumas neįgaliesiems ir gausioms šeimoms Šiaulių rajono savivaldybėje.

Projekto tikslas: didinti socialinio būsto prieinamumą neįgaliesiems bei gausioms šeimoms.

Pagrindinės projekto veiklos: projekto metu numatoma įsigyti būstus neįgaliesiems ir gausioms šeimoms pritaikant juos tikslinės grupės poreikiams Šiaulių rajone: 8 būstų įsigijimas ir pritaikymas tikslinės grupės poreikiams – 3 būstų įsigijimas gausioms šeimoms (trijų kambarių) ir 5 būstų įsigijimas neįgaliesiems (vieno kambario).

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Šiaulių rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Šiaulių regiono savivaldybių penktos veiklos „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regione“ projektai

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto prieinamumo didinimas Pakruojo rajono savivaldybėje (II etapas).

Pagrindinė sprendžiama problema: socialinio būsto trūkumas visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Pakruojo rajono savivaldybėje.

Projekto tikslas: socialinio būsto fondo plėtra Pakruojo rajono savivaldybėje.

Pagrindinės projekto veiklos: Projekto įgyvendinimo metu planuojama įsigyti 3 butus ir / arba gyvenamuosius namus (pagal poreikį su priklausiniais), jų dalis, vykdant būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus.

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Pakruojo rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Projekto pagrindimas: 2025 m. Pakruojo rajono savivaldybės būsto fondą sudarė 184 butai ir pastatai, o Pakruojo rajono savivaldybės socialinio būsto, kaip savivaldybės būsto fondo dalies, sąraše, yra 118 socialinių būstų. Įgyvendinant projektą planuojama įsigyti butus, gyvenamuosius namus (pagal poreikį su priklausiniais), jų dalis. Būstai bus prieinami visiems turintiems teisę į socialinį būstą. Įsigijus turtą bus atlikti būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbai, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus. Atsižvelgiant į sąrašą įrašytų asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti Pakruojo rajono savivaldybėje, situacijas, planuojama, jog projekto įgyvendinimo metu būtų įsigyti tris butai (atsižvelgiant į poreikį būtų įsigijami 1 ir/arba 2 kambarių butai). Sąrašas yra kintantis, todėl projekto įgyvendinimo metu būtų atsižvelgta į realią situaciją. Įvertinus ankstesnę patirtį, gyvenamųjų namų ir butų pasiūla nėra labai didelė, todėl Pakruojo rajono savivaldybė planuoja pirkti tiek gyvenamuosius namus (pagal poreikį su priklausiniais), jų dalis, tiek butus. Socialinio būsto fondo didinimas, esamo turto pritaikymas prisidės prie socialiai pažeidžiamų asmenų poreikių tenkinimo, atskirties mažinimo, todėl bus prisidedama ir prie RPP problemos „Netolygus viešųjų paslaugų prieinamumas, lemiantis socialinės atskirties didėjimą“ mažinimo.

Pakruojo rajono savivaldybėje gyvenamųjų namų, jų dalių ir butų pasiūla nėra didelė, todėl Pakruojo rajono savivaldybės administracija, įgyvendindama projektą, investuos į skirtingų infrastruktūros objektų įsigijimą ir pritaikymą. Atliekant analizę buvo atsižvelgta į Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse (toliau – Gairės) nustatytus reikalavimus projektams, Horizontaliųjų principų, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos laikymosi reikalavimus, reikalavimus valstybės pagalbai. Nustatyta, kad projektas atitinka Gairėse nustatytus reikalavimus, be to, projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas užtikrins Horizontaliųjų principų, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos laikymosi reikalavimus, reikalavimus valstybės pagalbai; įgyvendins privalomas įgyvendinti matomumo ir informavimo apie projektą veiksmų priemonės, nustatytas PAFT.

Radviliškio rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Radviliškio rajone.

Pagrindinė sprendžiama problema: socialinio būsto trūkumas visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Radviliškio rajono savivaldybėje.

Projekto tikslas: išplėsti socialinio būsto fondą.

Pagrindinės projekto veiklos: Projekto įgyvendinimo metu numatoma įsigyti 2-3 būstus socialinio būsto laukiantiems asmenims (šeimoms) Radviliškio rajone.

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Radviliškio rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Projekto pagrindimas: Planuojant projekto „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Radviliškio rajone“ įgyvendinimą, analizuota Radviliškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo situacija: visų asmenų laukiančių eilėje socialinio būsto sąrašas. Radviliškio rajone daugėja nepasiturinčių, darbo nerandančių, laukiančių galimybės nuomotis socialinius būstus, vienišų asmenų skaičius. Svarstyta alternatyva socialinio būsto fondo plėtrą įgyvendinti statant naujus, rekonstruojant, remontuojant ir pritaikant socialinio būsto paskirčiai esamus pastatus. Pagal statybos techninį reglamentą, jau nuo 2021 metų statyti galima tik A++ klasės namus, o šiems keliama kur kas griežtesni reikalavimai, kas sąlygoja didesnius statybos darbų kaštus. Atsižvelgiant į rinkoje esančią parduodamų būstų pasiūlą, nuspręsta socialinio būsto fondo plėtrą įgyvendinti įsigyjant būstus Radviliškio rajone. Radviliškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo padidinimas turės įtakos socialinės atskirties mažėjimui rajone.

Projektas „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Radviliškio rajone“ pirmiausia skirtas Radviliškio rajone kylančių socialinio būsto problemų sprendimui. Esami socialiniai būstai bent iš dalies tenkina gyventojų poreikius, tačiau dalį būstų būtina atnaujinti, nes socialinio būsto gyventojai neretai netinkamai prižiūri išnuomotą turtą, vengia investuoti į jo priežiūrą. Siūlomas įgyvendinti projektas pasirinktas įvertinus esamą situaciją Radviliškio rajono savivaldybėje. 2026 m. liepos 1 d. duomenimis Radviliškio rajono savivaldybėje iš viso laukiančiųjų eilėje socialinio būsto buvo 169 asmenys. Radviliškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondas yra nepakankamas spręsti socialinės atskirties netolygumo problemą, yra poreikis socialinio būsto fondo plėtrai. Projekto siekiamas rezultatas – įsigyti socialiniai būstai, skirti pirmiausia tenkinti socialiai pažeidžiamų asmenų poreikius, suteikti gyvenamą būstą, atitinkantį reikalavimus, užtikrinti įstatymais įtvirtintos viešosios paslaugos apimtį plėtrą Radviliškio rajono savivaldybėje.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių miesto savivaldybėje (II etapas).

Pagrindinė sprendžiama problema: socialinio būsto trūkumas visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių miesto savivaldybėje.

Projekto tikslas: padidinti savivaldybės socialinio būsto fondą ir išplėsti galimybes apsirūpinti būstu Projekto tikslinės grupės asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į socialinio būsto nuomą.

Pagrindinės projekto veiklos: Įgyvendinant Projekto veiklas Savivaldybė planuoja statyti daugiabutį, kuriame numatoma įrengti 18 butų Projekto tikslinės grupės asmenims ir pritaikyti juos tikslinės grupės poreikiams.

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Projekto pagrindimas: Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) socialinio būsto poreikis išlieka didelis. 2026 m. balandžio 1 d. duomenimis, į socialinio būsto laukiančiųjų sąrašus buvo įrašytos 576 šeimos, kurias sudarė 974 asmenys. Iš jų: jaunų šeimų – 69, šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa – 34, likusių be tėvų globos asmenų ir jų šeimų – 48, neįgalųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų, – 119, į bendrąjį sąrašą įrašytos 302 šeimos, socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į socialinio būsto sąlygų pagerinimą, – 4 šeimos.

Esamas Savivaldybės socialinio būsto fondas nėra pakankamas susidariusiam poreikiui tenkinti. 2022 m. buvo išnuomoti 36 socialiniai būstai, 2023 m. – 26, 2024 m. – 19, 2025 m. – 20, o 2026 m. – 8 socialiniai būstai. Vidutinė laukimo trukmė asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į socialinio būsto nuomą, siekia 5–6 metus.

Siekdama mažinti socialinio būsto poreikį, Savivaldybė taiko ir kitas apsirūpinimo būstu priemones. 2021–2025 m. savivaldybės būsto bendrabučio pastate esančių gyvenamųjų patalpų nuoma pasinaudojo 94 asmenys ar šeimos. Subsidija valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti suteikta 206 asmenims ar šeimoms. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija pasinaudojo 152 asmenys ar šeimos (383 asmenys ir jų šeimos nariai), iš jų 34 gausios šeimos ar neįgalieji (97 asmenys ir jų šeimos nariai). 2025 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės socialinio būsto fondą sudarė 360 socialinių būstų.

Atsižvelgiant į išliekantį socialinio būsto poreikį ir ilgą laukimo laiką, akivaizdu, kad esamo socialinio būsto fondo nepakanka Savivaldybės gyventojų poreikiams tenkinti. Socialinio būsto trūkumas išlieka aktuali problema ne tik Šiaulių mieste ar Šiaulių regione, bet ir daugelyje Lietuvos savivaldybių. Todėl, siekdama didinti Savivaldybės socialinio būsto fondą, mažinti socialinę atskirtį ir sudaryti geresnes galimybes tikslinių grupių asmenims bei šeimoms apsirūpinti tinkamu būstu, Šiaulių miesto savivaldybė siūlo įgyvendinti projektą „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių miesto savivaldybėje (II etapas)“ (toliau – Projektas).

Projekto veiklos pasirinktos remiantis Šiaulių miesto savivaldybės patirtimi, įgyta įgyvendinant projektą „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių miesto savivaldybėje“ pagal regioninės pažangos priemonę Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse“. Įvertinus galimas alternatyvas ir išanalizavus esamą situaciją, nustatyta, kad optimalus sprendimas – statyti naują daugiabutį gyvenamąjį namą, skirtą Projekto tikslinei grupei priklausantiems asmenims.

Planuojant projektą, vadovautasi 2021–2027 m. laikotarpio praktika, kai buvo išnagrinėtos ir palygintos keturios alternatyvos: naujo pastato statyba, esamo turto rekonstrukcija/pritaikymas, butų įsigijimas, butų nuoma/panauda.

1. Butų nuoma/panauda – atmesta dėl labai mažos butų nuomos pasiūlos ir neigiamo nuomininkų požiūrio į socialiai remtinus asmenis.
2. Esamo turto (mokyklos) rekonstrukcija/pritaikymas – atmetama, kadangi turėtume atlikti papildomus darbus, kurie skirti neišnaudoto ploto sutvarkymui arba dalies pastato nugriovimui, nes panaudotume tik apie ketvirtį viso pastato ploto.
3. Naujo pastato statyba - naujos statybos alternatyva pasirinkta įvertinus socialinio būsto poreikį, esamo būsto fondo ribotumą ir savivaldybės turimo sklypo galimybes. Šis sprendinys leidžia suprojektuoti tikslinių grupių poreikius atitinkančius, šiuolaikinius kokybės, prieinamumo ir energinio efektyvumo reikalavimus atitinkančius būstus.
4. Butų įsigijimas - šios alternatyvos atsisakyta, nes Šiaulių mieste naujos statybos butų pasiūla yra ribota ir neužtikrina galimybės įsigyti reikiamą skaičių tikslinės grupės poreikius atitinkančių būstų vienoje vietoje. Be to, rinkoje siūlomų butų kaina yra aukšta, todėl toks sprendimas būtų ekonomiškai mažiau efektyvus. Įsigyjant pavienius butus skirtingose miesto vietose būtų sudėtingiau organizuoti socialinių paslaugų teikimą ir užtikrinti efektyvų socialinio būsto fondo valdymą. Todėl pasirinkta naujo daugiabučio statyba, kuri leidžia racionaliau panaudoti investicijas ir sukurti tikslinės grupės poreikiams pritaiktą socialinio būsto fondą.

Šiaulių rajono savivaldybės administracijos projektas:

Projekto pavadinimas: Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių rajone, 2 etapas.

Pagrindinė sprendžiama problema: socialinio būsto trūkumas visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių rajono savivaldybėje.

Projekto tikslas: didinti socialinio būsto prieinamumą visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms).

Pagrindinės projekto veiklos: Projekto įgyvendinimo metu numatoma Šiaulių rajone įsigyti du butus visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms).

Pareiškėjas ir projekto vykdytojas: Šiaulių rajono savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: projektas bus įgyvendinamas be partnerių.

Projekto pagrindimas: Šiame projekte nagrinėjama viešoji paslauga – socialinio būsto suteikimas. Asmens teisė į būstą yra viena iš pagrindinių socialinių ir ekonominių teisių, o jos įgyvendinimą savivaldybėse reglamentuoja Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas.

2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros plane viena iš identifikuotų problemų – nepakankama socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybė ir prieinamumas. Esamas socialinio būsto fondas neužtikrina galimybės veiksmingai įgyvendinti teisę į būstą asmenims, neturintiems pakankamai lėšų pragyventi ir negalintiems jų gauti savo pastangomis. Savivaldybės kasmet vykdo socialinio būsto fondo plėtrą, tačiau asmenų (šeimų) aprūpinimo socialiniu būstu problema išlieka aktuali. 2024 metų savivaldybių duomenimis vidutinė socialinio būsto nuomos laukimo trukmė Lietuvoje buvo 5,63 m. (priklausomai nuo savivaldybės vidutinė socialinio būsto laukimo trukmė svyravo nuo 2 iki 13 m.).

Šiaulių rajono savivaldybėje neužtikrinamas tinkamas socialinio būsto prieinamumas (pagrindinės priežastys – kasmet pasipildantis asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašas; mažos gyventojų pajamos; lėtai augantis socialinio būsto fondas). 2026 m. balandžio mėn. duomenimis Šiaulių rajono savivaldybėje buvo patvirtinti 199 socialiniai būstai. 2026 m. balandžio mėn. duomenimis 192 asmenys (šeimos) gyvenantys socialiniame būste, 126 asmenys (šeimos) turi teisę į socialinio būsto nuomą. Šiaulių rajono savivaldybėje 2023 metais asmenims (šeimoms), įrašytoms į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, išnuomota 10 socialinių būstų, 2024 metais – 12 būstų ir 2025 metais – 15 būstų. Vidutinė asmens (šeimos) socialinio būsto nuomos laukimo trukmė Šiaulių rajono savivaldybėje yra 2,85 metai. Šie skaičiai rodo, kad didelė dalis gyventojų priversti ilgai laukti eilėje, o socialinio būsto laukiančiųjų sąrašas kasmet pildosi naujais prašymais. Siekiant gerinti socialinių paslaugų kokybę Šiaulių rajone reikalinga socialinių būstų fondo plėtra. Įgyvendinant 2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros plano pažangos priemonę „Socialinių paslaugų ir jų infrastruktūros plėtra“ socialiai pažeidžiamoms grupėms priklausantiems asmenims bus siekiama pagerinti socialinio būsto prieinamumą.

Remiantis Šiaulių rajono duomenimis apie asmenis (šeimas), turinčius teisę į socialinio būsto nuomą, daugiausia prašymų pateikia vieni gyvenantys asmenys, todėl projekto „Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių rajono savivaldybėje, 2 etapas“ įgyvendinimo metu planuojama įsigyti du vieno kambario butus Šiaulių rajone, taip tiesiogiai reaguojant į didžiausią poreikį.

Projekto veiklų įgyvendinimas prisidėtų prie socialinio būsto prieinamumo didinimo, investicijos užtikrintų socialinio būsto prieinamumą visiems jo laukiantiems asmenims. Po projekto įgyvendinimo tiesioginę naudą gaus asmenys (šeimos), turintys teisę į socialinį būstą. Prie netiesioginės naudos galima priskirti naudą, kurią gaus Šiaulių rajono savivaldybė gerėjančia socialine aplinka, mažės socialinė atskirtis, stiprės bendruomeninis stabilumas.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Numatytas Pažangos priemonės pirmos ir antros veiklų projektų atrankos **planavimo būdas**, kuris pagal Strateginio valdymo metodikos 135.2 papunktį taikomas projektams, kuriais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, kurie priskirtini valstybės ar savivaldybių institucijoms, ar įstaigoms, ar jų kontroliuojamiems juridiniams asmenims ir kuriais tiesiogiai prisidedama prie pažangos priemonės įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo.

VI SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Pažangos priemonės pirma ir penkta veiklomis bus prisidedama prie horizontaliojo darnaus vystymosi principo išlaikymo, nes įgyvendinant Pažangos priemonę bus konkrečiais veiksmais prisidedama prie <i>Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės 2030</i> tikslų įgyvendinimo: tiesiogiai – prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi pirmojo tikslo „<i>Panaikinti visų formų skurdą visose šalyse</i>“, nes daugelis socialinio būsto laukiančių asmenų ir šeimų Šiaulių regione susiduria su skurdo rizika, ir netiesiogiai – prie dešimtojo darnaus vystymosi tikslo „<i>Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse</i>“, nes būsto neturėjimas didina neįgaliųjų ir gausių šeimų socialinę atskirtį Šiaulių regione. Įgyvendinant Pažangos priemonės pirmos ir penktos veiklų projektus bus laikomasi Gairėse¹⁶ numatyto darnaus vystymosi principo įgyvendinimo reikalavimų: projektuose negali būti numatyta veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principui įgyvendinti. Įgyvendinami Pažangos priemonės pirmos ir penktos veiklų projektai skatins ekonominės, socialinės ir aplinkos sričių vystymosi balansą: 1) įrengiant naujus ir modernizuojant esamus socialinius būstus bus laikomasi aplinkos apsaugą ir statybas reglamentuojančių teisės aktų, numatyta atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą; 2) vykdant statybų, remonto ar įrengimų darbus bus imamasi priemonių nepakenkti aplinkai: mažinti triukšmą, dulkių ir teršalų išmetimą; 3) planuojama įsigyti įranga privalės atitikti ekonominio efektyvumo, tvarumo, ilgaamžiškumo ir tinkamos kokybės reikalavimus; 4) projektai prisidės prie Šiaulių regiono aplinkos taršos mažinimo.
2.	Lygių galimybių visiems	Įgyvendinant Pažangos priemonės pirmos ir penktos veiklų projektus bus laikomasi Gairėse¹⁷ numatyto Lygių galimybių visiems principo įgyvendinimo reikalavimų: projektuose negali būti numatyta apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų, tikėjimo, pažiūrų, negalios, sveikatos būklės, socialinės padėties, amžiaus, lytinės orientacijos ir kitais pagrindais principus. Vykdant komunikacijos ir informavimo veiksmus apie planuojamą ir įgyvendinamą projektą, turi būti užtikrinamas informacijos prieinamumas pagal individualius gyventojų poreikius – ji turi būti pateikiama prieinamais bendravimo būdais. Lygių galimybių visiems principas reikalauja paslaugų prieinamumo visiems asmenims užtikrinimo: socialinio būsto suteikimo paslaugų prieinamumu naudosis visi Šiaulių regiono Pažangos priemonės pirmos ir penktos veiklų projektų tikslinės grupės nariai, nepaisant jų lyties, tautybės, rasinės ar etninės kilmės, pilietybės, kalbos, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, negalios, sveikatos būklės, socialinės padėties, amžiaus, seksualinės orientacijos ar kitų bruožų, bus sudarytos vienodos teisės ir galimybės naudotis Pažangos priemonės lėšomis sukurtomis paslaugomis ir kitais projektų rezultatais.

¹⁶ Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairės. Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439. Suvestinė redakcija nuo 2026-06-02. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ef15f970173e11ee9f7ec2ffce8b47bc/asr>

¹⁷ Ten pat, p. 18.

		Pagal Pažangos priemonės pirmą ir penktą veiklas įgyvendinti projektai privalės užtikrinti, kad nebūtų varžomos žmogaus teisės, neteikiamos privilegijos jokiems asmenims. Projektų rezultatais bus privaloma užtikrinti vienodas galimybes visiems tikslinių grupių asmenims naudotis projektų bazėje sukurtomis paslaugomis bei šioms paslaugoms būtina infrastruktūra. Įgyvendinant Pažangos priemonės pirmos ir penktos veiklų projektus bus privaloma atsižvelgti į neįgaliųjų, moterų ir vyrų, skirtingų amžiaus grupių, tautinių mažumų ir kitų grupių poreikius. Projektai privalo užtikrinti, kad nebūtų varžomos žmogaus teisės ir neteikiamos privilegijos projektų dalyviams.
3.	Reikšmingos žalos nedarymas	Įgyvendinant Pažangos priemonės pirmos ir penktos veiklų projektus bus laikomasi Gairėse ¹⁸ numatyto reikšmingos žalos nedarymo principo įgyvendinimo reikalavimų: neturi būti daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, nustatytiems 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, 17 straipsnyje. Konkretūs projektų dėl reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams reikalavimai ir projektų atitiktį šiems reikalavimams pagrindžiantys dokumentai nurodomi Projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (Gairių 3 priedas). Pareiškėjas kartu su projekto įgyvendinimo planu RPPI administruojančiai institucijai turi pateikti Deklaracijas.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Pažangos priemonės pirmai veiklai „*Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse*“ Gairėse¹⁹ pateikta išankstinė sąlyga:

2.1.1. Gairių III skyriaus 3 dalies 1 lentelės 1 punkte nurodytą veiklą „Socialinio būsto fondo plėtra“ įgyvendinantys projektai gali būti finansuojami, jei yra įgyvendinta išankstinė sąlyga „Patvirtintose regionų plėtros planų pažangos priemonėse numatytos veiklos, skirtos socialinio būsto prieinamumui didinti, ir investicijomis užtikrinamas socialinio būsto prieinamumas neįgaliesiems bei gausioms šeimoms“. Išankstinės sąlygos įgyvendinimą detalizuojantys reikalavimai:

2.1.1.1. socialinio būsto prieinamumas asmenims su negalia bei gausioms šeimoms turi būti užtikrinamas kiekviename regione, jei, rengiant RPPI pažangos priemonę, regionų savivaldybių sudarytuose asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašuose (toliau – Sąrašai) yra šiai tikslinei grupei priklausančių asmenų (šeimų). Jei tokių asmenų (šeimų) konkrečios savivaldybės Sąraše nėra, joje socialinio būsto fondo plėtros veikla nefinansuojama. Socialinio būsto prieinamumas regionuose gali būti užtikrinamas visiems Sąrašuose esantiems tikslinės grupės asmenims (šeimoms) arba jų daliai;

2.1.1.2. išankstinė sąlyga yra laikoma įgyvendinta, kai patvirtintose RPPI pažangos priemonėse yra numatytos veiklos, skirtos socialinio būsto prieinamumui didinti, bei RPPI pažangos priemonės, kuriai įgyvendinti numatoma naudoti SADM regioninės pažangos priemonės lėšas, apraše yra pateiktas sąrašas projektų, kuriais kuriamas socialinis būstas, skirtas asmenims su negalia ir (ar) gausioms šeimoms. Apie tai, ar išankstinė sąlyga įgyvendinta, vertindama RPPI pažangos priemonę, SADM informuoja RPPI administruojančiąją instituciją, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją ir atitinkamo regiono plėtros tarybą.

Šiaulių regiono visų 7 savivaldybių planuojamų projektų veiklos atitinka šios išankstinės sąlygos reikalavimus.

¹⁸ Ten pat, p. 19.

¹⁹ Ten pat, p. 8.

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių regiono savivaldybėse	P.B.2.0 065	Naujų arba modernizuotų socialinių būstų talpumas (asmenys)	11 742 346,75	9 175 994,72	0 (2025)	349 (2029)	Rodiklis taikomas projektams, įgyvendinantiems 1 veiklą „Socialinio būsto fondo plėtra“. Siektinos rodiklio reikšmės apskaičiuojamos, vadovaujantis Gairių 2 priede pateikta stebėsenos rodiklio P.B.2.0065 aprašymo kortele. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmes, daroma prielaida, kad rodiklio reikšmę pasieks Šiaulių regiono 7 savivaldybių įgyvendinamų projektų rodiklio atitinkamų reikšmių suma. Skaičiuojamas maksimalus skaičius asmenų su negalia (ir jų šeimų narių) ir gausių šeimų narių, kurie gali būti apgyvendinti naujai sukurtoose socialiniuose būstuose.
5. Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) Šiaulių regione	P.B.2.0 965	Naujo arba modernizuoto įperkamo, tvaraus socialinio būsto talpumas (asmenys)	4 699 146,27	4 464 188,00	0 (2027)	30 (2030)	Rodiklis taikomas projektams, įgyvendinantiems 5 veiklą „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)“. Siektinos rodiklio reikšmės apskaičiuojamos, vadovaujantis Gairių 2 priede pateikta stebėsenos rodiklio P.B.2.0965 aprašymo kortele. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmes, daroma prielaida, kad rodiklio reikšmę pasieks Šiaulių regiono 7 savivaldybių įgyvendinamų projektų rodiklio atitinkamų reikšmių suma. Skaičiuojamas maksimalus skaičius asmenų bei šeimų narių, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, galinčių apsigyventi naujai sukurtoose socialiniuose būstuose.

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2067	Naujų arba modernizuotų socialinių būstų naudotojų skaičius per metus	0 (2021)	11 742 346,75	9 175 994,72	0 (2025)	339 (2029)	Rodiklis taikomas projektams, įgyvendinantiems 1 veiklą „Socialinio būsto fondo plėtra“. Siektinos rodiklio reikšmės apskaičiuojamos, vadovaujantis Gairių 2 priede pateikta stebėsenos rodiklio P.B.2.2067 aprašymo kortele. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmes, daroma prielaida, kad rodiklio reikšmę pasieks Šiaulių regiono 7 savivaldybių įgyvendinamų projektų rodiklio atitinkamų reikšmių suma. Sumuojami unikalūs asmenys su negalia (ir jų šeimų nariai) ir gausių šeimų nariai, apsigyvenę naujai sukurtoose socialiniuose būstuose, kurie per vienų metų laikotarpį po projekto įgyvendinimo pabaigos (įskaitant ir asmenis, kurie buvo apgyvendinti projekto lėšomis sukurtoose būstuose, nelaukiant projekto įgyvendinimo pabaigos) buvo apgyvendinti naujai sukurtoose socialiniuose būstuose.
R.B.2.2967	Naujų arba modernizuotų įperkamu, tvarių socialinių būstų naudotojų skaičius per metus	0 (2025)	4 699 146,27	4 464 188,00	0 (2027)	30 (2030)	Rodiklis taikomas projektams, įgyvendinantiems 5 veiklą „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)“. Siektinos rodiklio reikšmės apskaičiuojamos, vadovaujantis Gairių 2 priede pateikta stebėsenos rodiklio P.B.2.2967 aprašymo kortele. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmes, daroma prielaida, kad rodiklio reikšmę pasieks Šiaulių regiono 7 savivaldybių įgyvendinamų projektų rodiklio atitinkamų reikšmių suma. Sumuojami unikalūs asmenys ir šeimų nariai, turintys teisę į socialinio būsto nuomą, kurie per vienų metų laikotarpį po projekto įgyvendinimo pabaigos (įskaitant ir asmenis, kurie buvo apgyvendinti projekto lėšomis sukurtoose būstuose, nelaukiant projekto įgyvendinimo pabaigos) buvo apgyvendinti naujai sukurtoose socialiniuose būstuose.

Šiaulių regiono plėtros tarybos
administracijos direktorius

Viktoras Strups

(parašas)

(vardas ir pavardė)